U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **O. V.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 7. 2008, č. j. OAM-498/VL-11-11-2008, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 7. 2010, č. j. 60 Az 56/2008 - 22,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalovaný jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku krajského soudu, kterým bylo zrušeno jeho výše specifikované rozhodnutí a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Zrušeným rozhodnutím byla žalobcova žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“). Stěžovatel dospěl v průběhu správního řízení k závěru, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Krajský soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil, neboť dospěl k závěru, že i v případě zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné dle § 16 odst. 2 zákona o azylu je správní orgán povinen se v odůvodnění vypořádat s otázkou možného udělení doplňkové ochrany. V tomto ohledu poukázal krajský soud na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2009, č. j. 1 Azs 107/2008 - 78. Krajský soud rovněž uvedl, že se žalovaný dostatečně nezabýval tím, zda žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána „pouze“ s cílem vyhnout se hrozícímu

nebezpečí. Zrušující výrok krajského soudu tak vyšel z § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“)

Stěžovatelova kasační stížnost obsahuje důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.; stěžovatel tedy polemizuje s právním názorem krajského soudu.

Stěžovatel uvádí, že z rozhodnutí je zřejmé, že žalobce podal svou žádost zcela účelově. Byl mu to totiž soudem uložen trest vyhoštění (nešlo o vyhoštění správní). Teprve poté, kdy mu hrozilo nucené opuštění republiky, požádal o mezinárodní ochranu, ačkoliv mu nic nebránilo, aby tak učinil dříve.

Krom toho se stěžovatel domnívá, že posuzování otázky doplňkové ochrany v situaci, kdy je žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 2 zákona o azylu, odporuje zákonu. Povinnost zkoumat existenci možné hrozící vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu ukládá zákon jen v případě postupu dle § 16 odst. 1 písm. e) a f). Stěžovateli je známa rozdílná judikatura Nejvyššího správního soudu v dané věci, jakož i skutečnost, že předmětná otázka je položena k zodpovězení rozšířenému senátu. To je koneckonců i důvod, proč stěžovatel považuje kasační stížnost za přijatelnou.

Ze všech výše uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby napadený rozsudek krajského soudu byl zrušen a věc byla tomuto soudu vrácena k dalšímu řízení.

Žalobce nevyužil své možnosti podat ke kasační stížnosti vyjádření.

Nejvyšší správní soud se po shledání přípustnosti kasační stížnosti (§ 104 s. ř. s. *a contrario*) musel zabývat její přijatelností, tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a zda je přijatelná. V rozsudku ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, publ. pod č. 1143/2007 Sb. NSS, zdejší soud uvedl, že kasační stížnost může být ve smyslu § 104a s. ř. s. přijatelná i v případě, kdy je podána Ministerstvem vnitra, které v řízení o správní žalobě figurovalo v roli žalovaného. Nejvyšší správní soud se vymezením institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany podrobně věnoval např. ve svých usneseních ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, případně ze dne 4. 5. 2006, č. j. 2 Azs 40/2006 - 57, www.nssoud.cz. Z těchto rozhodnutí plyne, že přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Taková situace ale nyní nenastala, neboť předmětem sporu je sice výklad právní otázky, která byla předestřena rozšířenému senátu zdejšího soudu coby sjednocovacímu aparátu judikatury v rámci tohoto soudu a zprostředkovaně i v rámci celého správního soudnictví, avšak

rozšířený senát již rozhodl, a tedy judikaturu sjednotil. Dospěl přitom ke shodným závěrům jako krajský soud v nyní projednávané věci.

Spornou otázkou je to, zda stěžovatel pochybil, pokud se nezabýval v případě posouzení žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona o azylu možností aplikace dalších ustanovení zákona o azylu (zejm. § 12, § 14a apod.). Tuto právní otázku sjednotil rozšířený senát ve svém rozhodnutí ze dne 25. 1. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010 - 107, www.nssoud.cz. Zde je uvedeno, že zjevnou nedůvodnost žádosti o udělení mezinárodní ochrany je nutno posuzovat z hlediska všech forem mezinárodní ochrany upravených zákonem o azylu. Žádost o udělení mezinárodní ochrany lze tedy zamítnout podle § 16 zákona o azylu pouze tehdy, je-li skutečně zjevně nedůvodná nejen z hlediska § 12 a § 14a zákona o azylu, ale i z hlediska § 13, § 14 a § 14b zákona o azylu. Tomu nebrání ani dikce § 14 zákona o azylu. I v případě rozhodnutí podle § 16 zákona o azylu totiž, jak již bylo řečeno, musely být v předchozím řízení nutně zvažovány případné důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Pokud nebyly shledány, tedy žádost byla vyhodnocena z hlediska tohoto ustanovení jako zjevně nedůvodná, je třeba se dále zabývat tím, zda zde nejsou relevantní důvody podle § 14 zákona o azylu. Obdobné závěry platí i pro azyl a doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny podle § 13 a § 14b zákona o azylu.

Z rozhodnutí stěžovatele v dané věci přitom plyne, že těmito otázkami se nezabýval vůbec. Dále z rozhodnutí rozšířeného senátu ze dne 8. 3. 2011, sp. zn. 7 Azs 79/2009, www.nssoud.cz, plyne, že krajský soud je oprávněn zrušit rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení, byť by nebyly žalobcem výslovně namítány, pokud tyto vady brání přezkoumání rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů. V daném případě však žalobce v žalobě výslovně namítal, že se stěžovatel těmito okolnostmi ve svém rozhodnutí nezabýval. Žalobní námitka tedy byla uplatněna a krajský soud ji posoudil v souladu se shora citovaným rozhodnutím rozšířeného senátu.

Krajský soud dále vycházel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 - 48, publ. pod č. 1724/2008 Sb. NSS. Toto rozhodnutí bylo vydáno sice až po vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany (jak ostatně stěžovatel v kasační stížnosti upozorňuje), nicméně to ještě nevylučuje, že takové rozhodnutí nemůže být použito jako argument krajského soudu v dané věci. Soudní rozhodnutí podává autoritativní výklad právních norem. Právní norma pochopitelně (až na některé přípustné výjimky) retroaktivně působit nesmí. Pokud jde ale o výklad norem, je třeba konstatovat, že ten je dán objektivně a soud jej pouze odkrývá – tj. v zásadě říká, jak měla být norma vykládána již ode dne své účinnosti (s určitou výjimkou, že výklad stejné normy může posunout zásadní společenský vývoj, k němuž ovšem v daném případě nedošlo). Podle citovaného rozhodnutí platí, že použití § 16 odst. 2 zákona o azylu, vykládaného v souladu s čl. 13 a 18 směrnice Rady 2004/83/ES a čl. 23 odst. 4 písm. i) a j) směrnice Rady 2005/85/ES vyžaduje třístupňový test: 1) zda hrozí stěžovateli vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny; 2) zda mohl žadatel požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve; a 3) zda je z postupu žadatele patrné, že žádost o mezinárodní ochranu podal „pouze“ s cílem vyhnout se tomuto hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny. Tyto tři podmínky musí být splněny kumulativně; v případě

nesplnění byť jedné z nich nelze § 16 odst. 2 zákona o azylu, aplikovat. I toto rozhodnutí je však třeba interpretovat v duchu shora uvedených rozhodnutí rozšířeného senátu. Je zřejmé, že pokud správní orgán bude posuzovat i v případě, kdy vydá rozhodnutí dle § 16 odst. 2 zákona o azylu, žádost z hledisek § 12, § 13, § 14, § 14 a a § 14b, pak po ve vztahu k žadateli případném negativním posouzení těchto námitek přirozeně vyplyne, že žádost byla podána jen v důsledku hrozby vyhoštění.

Rozšířeným senátem sjednocená judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na námitky podané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 3, § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. března 2011

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu